KUORTANE
Elämisen hehkua

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma

2026-2029



Sisällysluettelo

Johdanto.....3

Hyvinvointikertomus.....13

Toimintaympäristö.....14

Lapset ja nuoret.....22

Työikäiset.....50

Ikääntyneet.....54

Maahanmuutto ja kotoutuminen.....56

Muita nostoja.....57

Hyvinvointisuunnitelma.....58

Strateginen työskentely, kirjaaminen ja tiedottaminen.....60

Osallisuus, osallistaminen ja yhteistyö.....61

Lapset ja nuoret.....63

Työikäiset.....64

Ikääntyneet.....66

Johdanto



Hyvinvoinnin edistäminen on läpileikkaava periaate Kuortaneen kunnan toiminnassa; lähtökohtaisesti kaiken toiminnan tarkoitus on mahdollistaa ja turvata kuntalaisten hyvinvoivaa arkea. Sote-uudistuksen myötä hyvinvointi kunnan toimintana on yhä korostetummin sosiaali- ja terveysongelmien ennaltaehkäisyä, jolla samalla edistetään paikallisen elinvoiman ja vetovoimaisuuden kehittymistä.

Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä kunnassa. Kunta on vastuussa laajan hyvinvointikertomuksen tekemisestä kerran valtuustokaudessa ja työlle on määritetty vähimmäistietosisältö. Kertomustyö jakautuu kahteen osaan: hyvinvointikertomukseen, joka kuvaa hyvinvoinnin nykytilanteen sekä hyvinvointisuunnitelmaan, jossa on kuvattu tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin parantamiseksi. Lisäksi työhön kuuluu vuotuinen raportointi valtuustolle ja tavoitteita sekä toimenpiteitä tarkentava suunnittelu osana toiminta- ja talousarviota.

Kuntaliitto 2025. https://www.kuntaliitto.fi/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistaminen

Lainsäädäntö

Hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyötä kunnissa ohjaavat useat lainsäädännölliset ja strategiset asiakirjat. Nämä varmistavat osaltaan suunnitelmallisen sekä vaikuttavan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön.

Keskeisiä lakeja kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä ovat:

- **Kuntalaki:** määrittää kunnan perustehtäväksi asukkaiden hyvinvoinnin edistämisen. Edellyttää muun muassa kuntastrategiaa, vaikuttamistoimielimiä ja osallisuustyön vahvistamista. Vaikuttamistoimielimiä ovat muun muassa vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto.
- **Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä**
- **Terveydenhuoltolaki:** Sisältää määräyksiä terveyden seurannasta sekä raportoinnista vuosittain ja velvoittaa kuntaa järjestämään terveyden edistämistä kaikilla palvelualueilla.
- **Erityislainsäädäntö:** Esimerkiksi lastensuojelulaki, nuorisolaki, liikuntalaki ja laki ikääntyneen väestön tukemiseksi.

Hyvinvointipolitiikka

Kuortaneella on luontainen rooli hyvinvointikuntana, jossa esimerkiksi liikunta, vapaa-ajan virkistäytyminen ja kulttuuri korostuvat. Samanaikaisesti on tiedostettava, että monet hyvinvoinnin osatekijät ovat asioita, joihin kunta ei pysty yksin kunnolla pureutumaan. Yhteistyötä eri toimijoiden (kodit, kolmas sektori, yhdistykset, yrittäjät, seurakunta) kanssa tarvitaan. Tätä yhteistyötä on kuluneella hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman kaudella tehty, mutta sitä on edelleen jatkettava ja vahvistettava. Yhtä lailla tarvitaan syvenevää ja saumatonta yhteistyötä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen suuntaan. Yhdyspintoja kuntien ja hyvinvointialueen välillä on olemassa, ja uusia yhteistyömahdollisuuksia kannattaa etsiä.

Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen näkyy muissakin toimintaa ohjaavissa kunnan asiakirjoissa, kuten kuntastrategiassa ja talousarviossa.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue



Hyvä elää Etelä-Pohjanmaalla

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointikertomus 2025 ja hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

KUORTANE
Elämisen henkeä

Kuortaneen kuntastrategia 2026–2035

Visio – Kuortane – liikuttavan hyvää arkea



1 VÄESTÖ JA ASUMINEN
Vetovoimainen Kuortane – hyvä paikka asua ja elää

2 SUJUVA ARKI JA PALVELUT
Laadukkaat palvelut arjen hyvinvoinnin tukena

3 ELINVOIMA JA YRITYSTOIMINTA
Kasvua, työtä ja uusia mahdollisuuksia

4 TASAPAINOINEN KUNTATALOUS
Kestävä talous – parhaat palvelut kuntalaisille

5 OSAAVA HENKILÖSTÖ
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö mahdollistaa onnistumisen

6 OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN
Avoin vuorovaikutus ja yhteinen tekeminen

ARVOT

VASTUULLISUUS
Teemme taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäviä päätöksiä.

ASUKASLÄHTÖISYYS
Kuortaneella toisista pidetään huolta ja mukaan pääsee matalalla kynnyksellä. Toimimme vahvoissa verkostoissa.

YRITTELIÄISYYS
Kunta mahdollistaa, kokeilee ja uudistuu yritysmyönteisesti.

HYVINVOINTI
Tuemme kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Hyvinvointipolitiikka

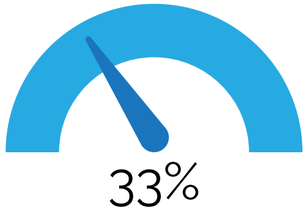
Hyvinvoinnin edistäminen on läpileikkaava periaate. Kaiken kunnan toiminnan tarkoitus on mahdollistaa ja turvata kuntalaisten hyvinvoivaa arkea.

Vuosien 2021-2025 aikana tullut uusia liikuntaryhmiä, edistetty kuntalaisten kulttuuritoimintaan osallistumista, otettu käyttöön osallisuutta vahvistava Osallistuva budjetointi ja aloitettu asukasraatitoiminta, sekä lapsiparlamentti alkuvuodesta 2026.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelman tekoon haettiin ja saatiin Traficomin hankerahaa, ohjelma valmistui vuonna 2024 ja kevyen liikenteen kulkumahdollisuuksia on parannettu muun muassa uusilla väylillä.

Muut ohjelmat

Ehkäisevän päihdetyön alueellinen suunnitelma on tehty vuosille 2022-2027 yhteistyössä Soinin ja Ähtärin kanssa. Alueellinen ryhmä kokoontuu kahdesti vuodessa, Kuortaneen edustajana on nuoriso- ja kulttuurisihteeri.



Ehkäisevää päihdetyötä yhteisesti kirjattujen käytäntöjen mukaisesti toteuttavat peruskoulut kunnan kouluista.

Kestävän kehityksen -suunnitelma on alueellinen ja Kuortaneella on oma poikkihallinnollinen työryhmä, joka seuraa suunnitelman toteutumista.

Valmisteluaikataulu

Hyvinvointikertomustyön eteneminen



09/25

Työn aloittaminen

Liikuntasihteeri aloitti työn suunnittelun ja kasaamisen, sekä osallistui alueellisen hyvinvointikertomuksen pajoihin kunnan edustajana.

03/26

Työryhmän käsittely

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä osallistui kertomuksen tekoon.

05-06/26

Asukastilaisuudet

Asukastilaisuuksia järjestettiin kolme, joissa osallistujat pääsivät vaikuttamaan erityisesti suunnitelma osioon. Kunnanhallitus osallistui suunnitelman tekoon 1.6.

08/26

Kunnanhallituksen käsittely

Sidosryhmiltä pyydettiin lausuntoja 7.8. mennessä. Ympäristö-, tekninen- ja sivistyslautakunta käsittelivät kertomusta ja suunnitelmaa kokouksissaan elokuun aikana.

10/26

Työn hyväksyminen

Kunnanvaltuusto hyväksyi Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 19.10. ja työ julkaistiin kokonaisuudessaan kunnan nettisivuilla

Osallistujatahot

Kunnan viranhaltijat

Kunnanjohtaja, tekninen johtaja, sivistysjohtaja, koulujen rehtorit, varhaiskasvatuspäällikkö, nuoriso- ja kulttuurisihteeri, vapaa-aikasihteeri, sekä etsivä ja koulunuorisotyöntekijä.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Hyvinvointisuunnittelija sekä oppilashuollon edustaja.



Asukkaat ja verkostot

Kuntalaiset, seurakunta ja Kuortaneen urheiluopisto

Kuntapäättäjät

Kunnanhallitus, lautakuntien jäsenet

KUORTANE
Elämisen hehkua

Hyvinvointikertomus

2025

Toimintaympäristö

Etelä-Pohjanmaan maakunnan vertailussa Kuortane on asukasluvultaan seitsemänneksi pienin kunta.



3335

Väkiluku 2024

16,4%

0-17 - vuotiaita

49,7%

18-64-vuotiaita

33,9%

Yli 65-vuotiaita

Tilastokeskus 2024.

Tunnuslukuja

Kuortaneen työkyvyttömyys on jo usean vuoden ajan ollut laskusuuntainen (123,1 → 120,6), sekä maakunnan tasolla kolmanneksi pienin.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneista perheistä ei ole Kuortaneen kunnan osalta tietoa, mutta koko maan luvun ollessa 2,6%, Etelä-Pohjanmaan maakunnan luku on 1,0% ja luku on ollut laskusuuntainen vuodesta 2019. Kuortane tukee lapsiperheitä esimerkiksi vauva-rahalla, sekä Lasten ja nuorten harrastamisen tukirahalla, joka kohdennetaan vähävaraisten perheiden liikuntaharrastusten tukemiseen.



950

Perhettä



62,3%

äänesti kuntavaaleissa 2025



120,6

työkyvyttömyys-indeksi

16-64 - vuotiaat



37%

asuu taajamassa

Tilastokeskus 2025.

Väestöennuste

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Kuortaneella asuu 2 935 henkilöä vuonna 2040. Väestö siis laskee 13% vuoteen 2040 mennessä nykyiseen asukasmäärään verrattuna. Väestöennusteessa väestön tuleva määrä ja rakenne lasketaan ikäryhmittäisten syntyvyys-, kuolevuus ja muuttokerrointen avulla.



12,5%

0-17 vuotiaita



49,7%

18-64 - vuotiaita



37,8%

Yli 65-vuotiaita

Tilastokeskus 2024.

HYTE

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Lisäosan suuruus määräytyy toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista (15kpl) ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista (5kpl).

Kunnan saama summa lasketaan seuraavasti: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan hyte-kerroin / koko maan hyte-kerroin, joka vuonna 2023 oli 67.

Kuortaneen HYTE-pisteiden kokonaismäärä on ollut viime vuosina vaihteleva: vuonna 2023 pisteet olivat 65, vuonna 2024 vain 49 pistettä ja vuonna 2025 67.
Vuonna 2025 HYTE-kertoimen mukaan maksettava valtionosuuden lisäosa oli 68,7t€.



100 pistettä

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, joka koordinoi HYTE-työtä.



100 pistettä

Väestöryhmien välisten terveyserojen raportointi valtuustolle.



0 pistettä

Ei hallinnollista päätöstä ennakkoarvioinnin käytöstä kuntalaisiin vaikuttavien päätösten valmistelussa.



67

HYTE-kerroin



58

Kunnan HYTE-työn aktiivisuus

Yrittäjyys ja työllisyys

Vuoden 2025 aikana Kuortaneella aloitti 15 uutta yritystä ja lopetti 16.

Vuoden 2025 lopussa oli 19 avointa työpaikkaa, prosentuaalinen lasku on -17,4%, joka on maakunnallisen trendin (-16,7%) mukainen.
Työllisyyspalveluita hoitaa Kuntayhtymä Kymppi.



Kuortaneella työttömyysaste joulukuussa 2025 6,8%, joka noussut 1,1 prosenttiyksikköä. Kuortaneen työttömyysaste on edelleen yksi maakunnan ja mannersuomen matalimmista, vaikka on noussut alueellisten ja valtakunnallisten trendien mukaisesti.



18-64 vuotiaiden työllisyysaste oli Kuortaneella 78,8% vuonna 2024, joka on korkeampi kuin Etelä-Pohjanmaan ja valtakunnan keskiarvo. Etelä- Pohjanmaan luku on 75,5% ja valtakunnallinen 72,1%.

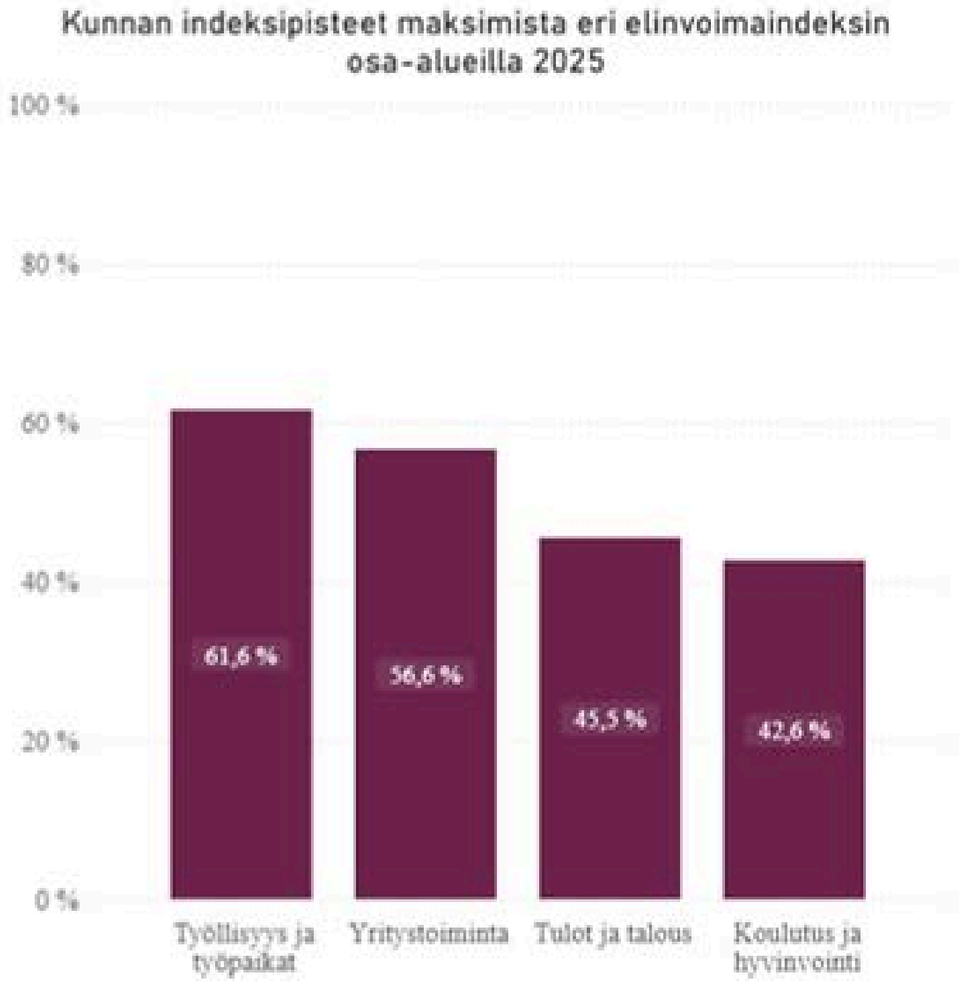
Tilastokeskus 2024 ja PRH 2025.

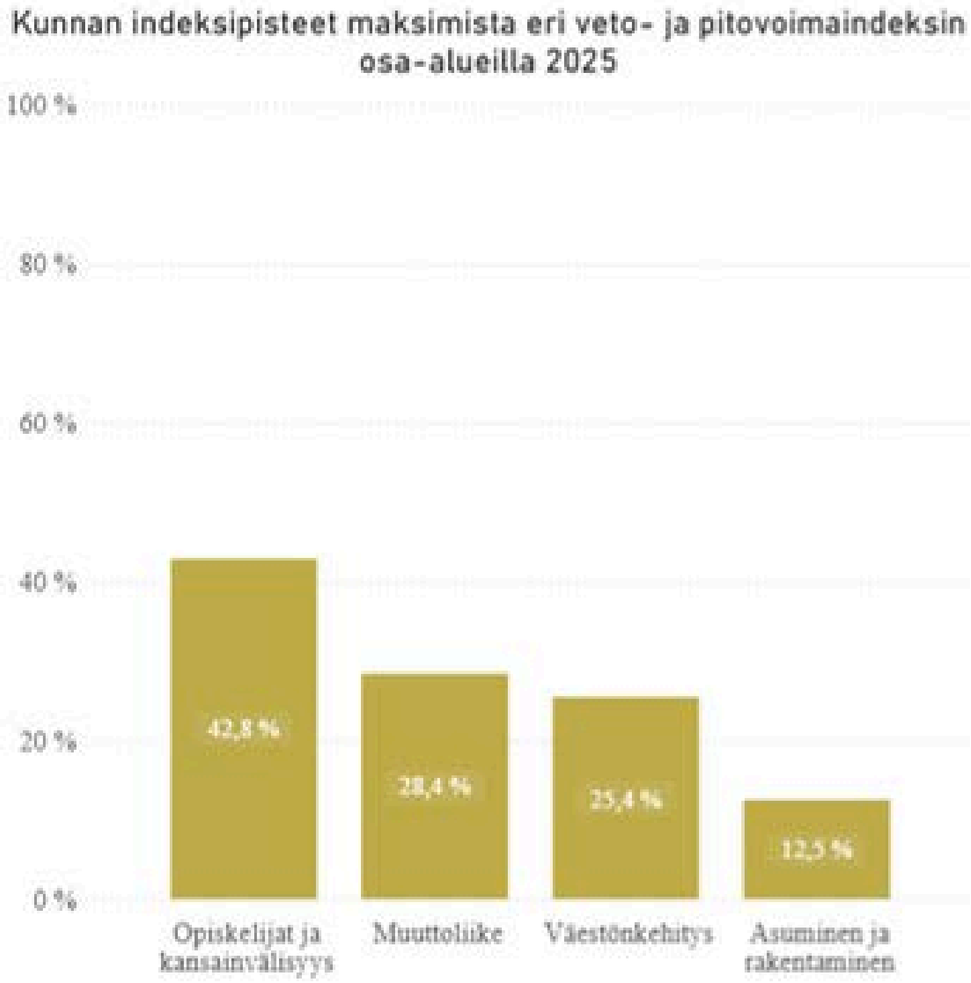
EVP-indeksi

Alueellisen kehityksen EVP-indeksi osa-alueittain

Kunta

Kuortane





Yhteistyö

Muut

Lasten ja Nuorten terveyden edistämisen - professuuri, yhdistykset ja yrittäjät.

Urheiluopisto

Kahdella Eurolla liikkumaan - kuntalaisetu, uusi uintikeskus.

Hyvinvointialue

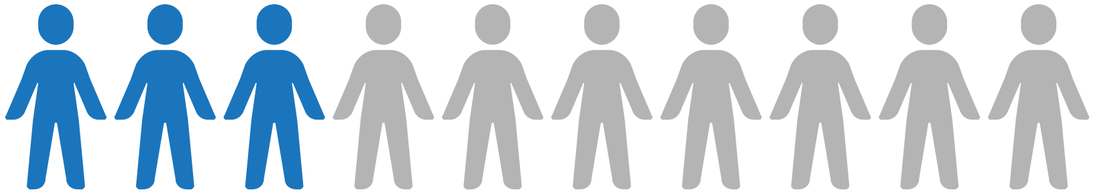
Elintapaohjauksen yhteistyösopimus.

Tekninen ja ympäristötoimi



100 pistettä TEAviisarissa

Kuortaneella on kevyen liikenteen väylää 5,5m per asukas.



33,9% kuntalaisista asuvat enintään 1 kilometrin päässä päivittäistavarakaupasta.



98,3% kuntalaisista asuu enintään 300 metrin päässä lähivirkistysalueesta.



Teaviisari.fi
Liiteri-tietokanta.

Turvallisuus

Liikennevahingoissa vammautuneet tai kuolleet henkilöt, lkm

Vuonna 2023 liikennevahingossa vammautuneiden lukumäärä oli Kuortaneella 32, joka on korkein luku viimeiseen neljään vuoteen. Liikennevahinkojen kokonaismäärä on myös ollut useamman vuoden ajan noususuuntainen.



Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta

Omaisuusrikosten määrä Kuortaneella on ollut laskusuuntainen vuodesta 2022 asti. Viimeisin luku on 9,5 ja on näin ollen reilusti koko maan (42,9) sekä maakunnan (22,5) lukuja alempi. Tähän lukuun luetaan muun muassa varkaudet, ryöstöt, petokset ja maksuvälinepetokset.



Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta

Myös henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä on laskusuuntainen ja sekä maakunnan että valtakunnallisen tason alapuolella Kuortaneen luvun ollessa 3,5. maakunnan 6,8 ja valtakunnan 7,8.



Tapaturmaindeksi

Kuortaneen tapaturmaindeksi on ollut noususuuntainen jo useamman vuoden ajan. Vuonna 2020 indeksi oli 56,9 kun vuonna 2024 se oli jo 67,7. Myös Etelä-Pohjanmaan maakunnan indeksi on ollut samansuuntainen vuosien ajan ja Kuortane on pysynyt hyvin alueellisen arvon alapuolella. Vuonna 2024 maakunnan luku oli 101,8.



Stimulanttihuumeet

Seinäjoen luku stimulanttihuumeiden osalta on tuplaantunut vuodesta 2022 (214,13) vuoteen 2024 (439,95). Tiedot kerätään valtakunnallisesti 27 kaupungin osalta. Indikaattori kuvaa alueen jätevesipuhdistamon alueella tapahtunutta huumeiden käyttöä ja väestötason käytön muutokset ovat olleet vahvasti verrannollisia yhteiskunnallisiin lieveilmiöihin.

Sotkanet.

Lapset ja nuoret

Tulokset pohjaavat Kouluterveyskyselyihin (THL, aineistonkeruu joka toinen vuosi) ja on kerätty Sotkanetistä. Uusinta tietoa on käytetty, jos se on ollut saatavilla.

4. ja 5. luokkalaisten osalta 2025 vuoden kyselyn kattavuus on 97% ikäluokasta (n 56). 8. ja 9. luokkalaisten osalta 66% (n 69), lukiosta 59% (n 103) ja ammatillisen oppilaitoksen osalta 65% (n 39).
Ammattioppilaitoksen opiskelijoista huonosti saatavilla indikaattoritietoa, se on esitelty niiltä osin, kuin vastauksia on saatavilla. Joissain indikaattoreista ei ole tietoa aikaisemmilta vuosilta, tai ollenkaan.



Merkintöjen selitykset



Vihreä merkintä tarkoittaa, että tilaston luku on menossa positiiviseen suuntaan.

Keltainen merkintä tarkoittaa, ettei tilastossa ole tapahtunut merkittävää muutosta.



Punainen merkintä tarkoittaa, että muutos on negatiivinen, Esimerkiksi ahdistuneisuus nousussa, kouluruuan syövien määrä laskussa tai onnettomuuksien määrä nousussa.

Vaikka kehityksen suunta olisikin oikea, merkinnät eivät ota kantaa siihen onko tilanne vieläkään hyvä, tai onko työtä vielä tehtävänä.

Vertailu muihin kuntiin

Hyvinvointikertomustyössä Kuortaneen tilastoja on verrattu koko maan tuloksiin, Etelä-Pohjanmaan maakunnan tuloksiin sekä Etelä-Pohjanmaan maakunnan kunnista kolmeen asukasluvultaan suunnilleen samankokoiseen kuntaan: Isokyröön, Lappajärveen ja Vimpeliin.



Lapset

E

84%

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, 4. ja 5.lk

V

17%

Kokenut fyysistä väkivaltaa vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten taholta 4. ja 5.lk

H

25%

Heikko fyysinen toimintakyky, 5.lk

T

70%

Tervehampaiset 12-vuotiaat tarkastuksessa käyneistä samanikäisistä

Kouluterveyskysely 2023 ja 2025, THL 2019.

Lapset

T

13%

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, 4. ja 5.lk

V

14%

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, 4. ja 5. lk

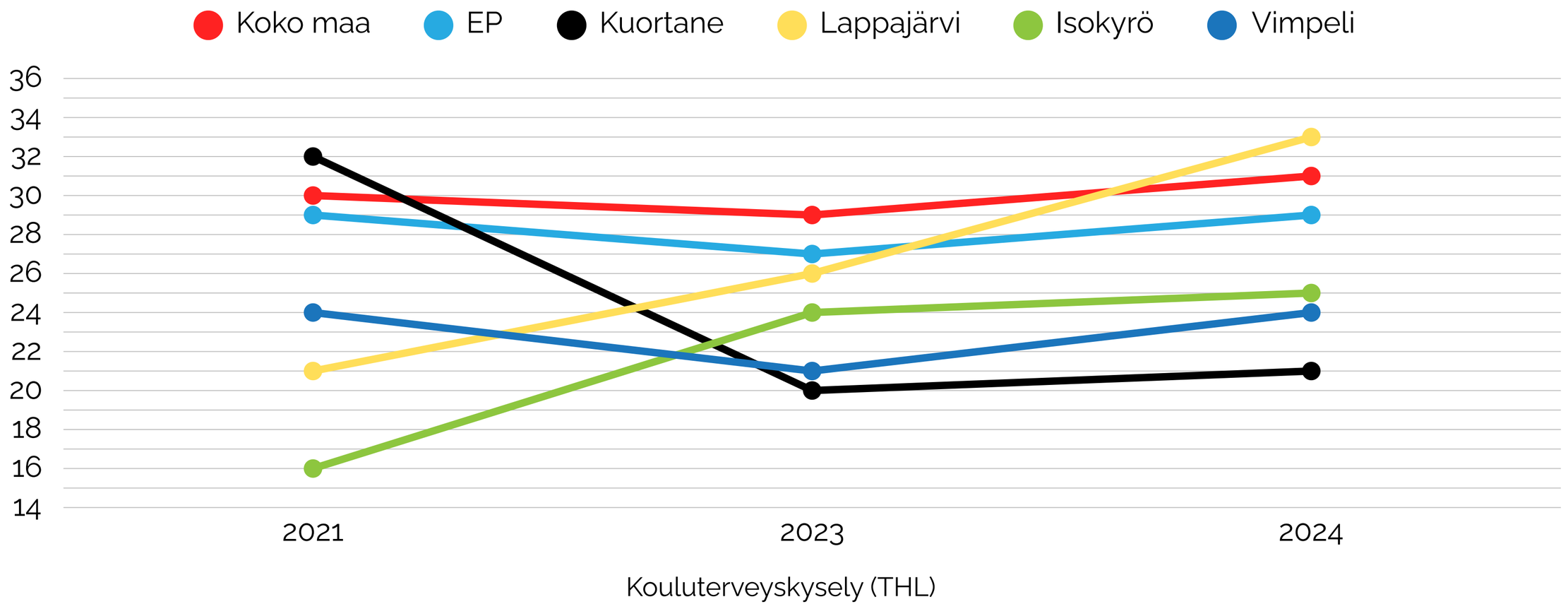
Y

32,8%

Ylipainon yleisyys 2-16-vuotiailla

Kouluterveyskysely 2023 ja 2025, THL 2019.

Terveyttä edistäviä elintapoja -summaindikaattori % 4. ja 5. luokan oppilaista.

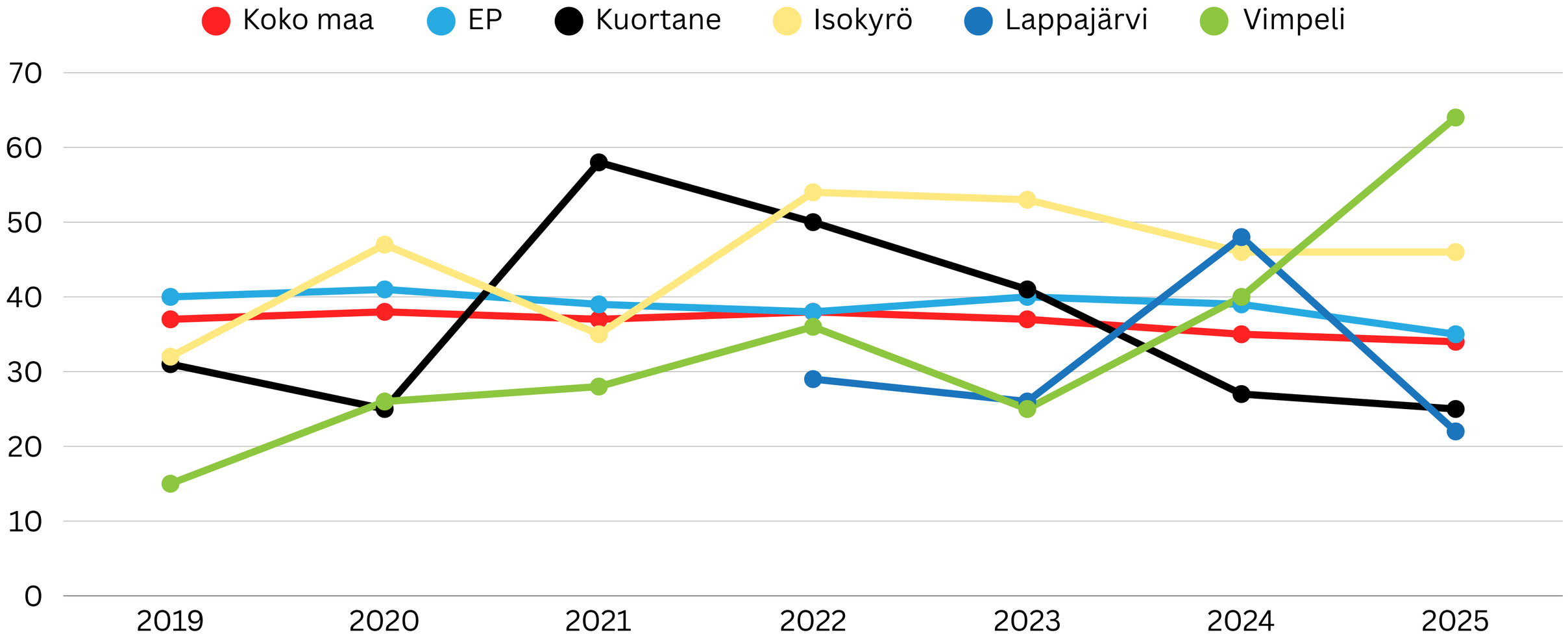


Kouluterveyskysely (THL)

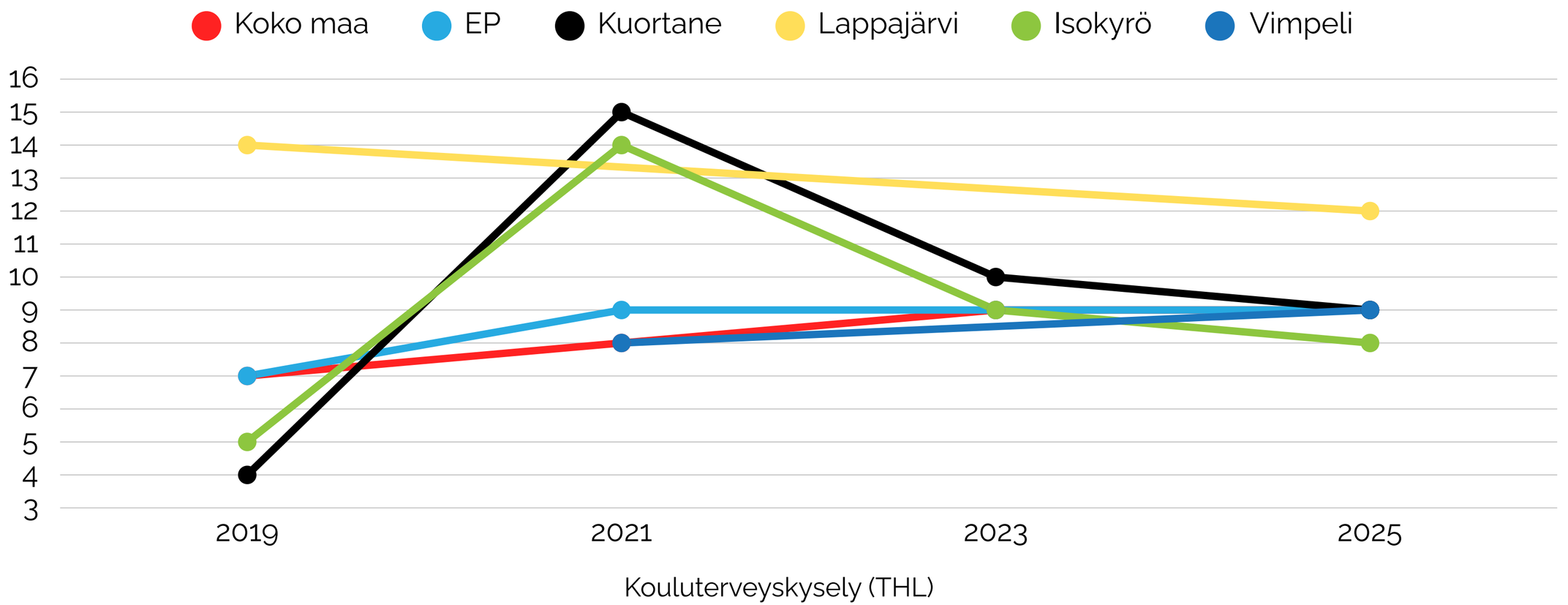
Indikaattori ilmaisee niiden määrän, joilla on kolme seuraavista elintavoista: syö aamupalaa joka arkiaamu, liikkuu vähintään tunnin päivässä, nukkuu mielestään tarpeeksi. Lapsena ja nuorena opitut käyttäytymismallit säilyvät usein aikuisuuteen asti, siksi on tärkeää seurata ruokailurytmin säännöllisyyttä, liikuntasuositusten toteutumista sekä riittävää unen määrää jo lapsilla. Elämäntapojen omaksumisessa vanhemmilla, koululla ja harrastuksilla on tärkeä merkitys.

Positiivinen nosto

% 5. luokan oppilaista, joilla on heikko fyysinen toimintakyky (MOVE! - mittaus). 2025 tilanne Kuortaneella on sekä koko maan että maakunnan tasoa alempana, melkein samalla tasolla kuin Lappajärvi ja muita vertailukuntia matalampi. Työ lasten liikkumisen ja hyvän fyysisen kunnon edistämiseksi ei ole valmis, mutta suunta on hyvä.



Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista.



Ovat joutuneet koulukiusaamisen kohteeksi kerran viikossa tai useammin lukukauden aikana.

Yhteenveto

5.luokkalaisten toimintakyky on hyvä ja suunta oikea, sekä vertailukuntia paremmalla tasolla. Työtä lasten liikuttamiseksi on jatkettava edelleen.

Kiusaaminen laskussa edelleen ja olemme myös vertailukuntia alemmalla tasolla tässä. Kouluissa tehdään toimenpiteitä asian eteen päivittäin.

Terveydentilan kokemuksessa laskeva suunta, vertailukuntia enemmän huonosti voivia.



Elämään tyytyväisyyden suunta on laskeva, sekä tipahtanut juuri vertailukuntia alemmalle tasolle.



Nuoret, 8. ja 9.lk

K

12%

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa

M

5%

Kokenut korkeaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana

O

6,4%

Erittäin heikko osallisuuden kokemus

A

19%

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus

Kouluterveyskysely 2023 ja 2025

Nuoret, 8. ja 9.lk

T

12%

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta

H

12%

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa

K

2,1%

Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa

R

3,2%

Pelaa rahapelejä viikoittain

Kouluterveyskysely 2025

Nuoret, 8. ja 9.lk

U

27,1%

Nukkuu arkisin alle 8 tuntia

V

10%

Kokenut fyysistä väkivaltaa vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten taholta

T

55%

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä

E

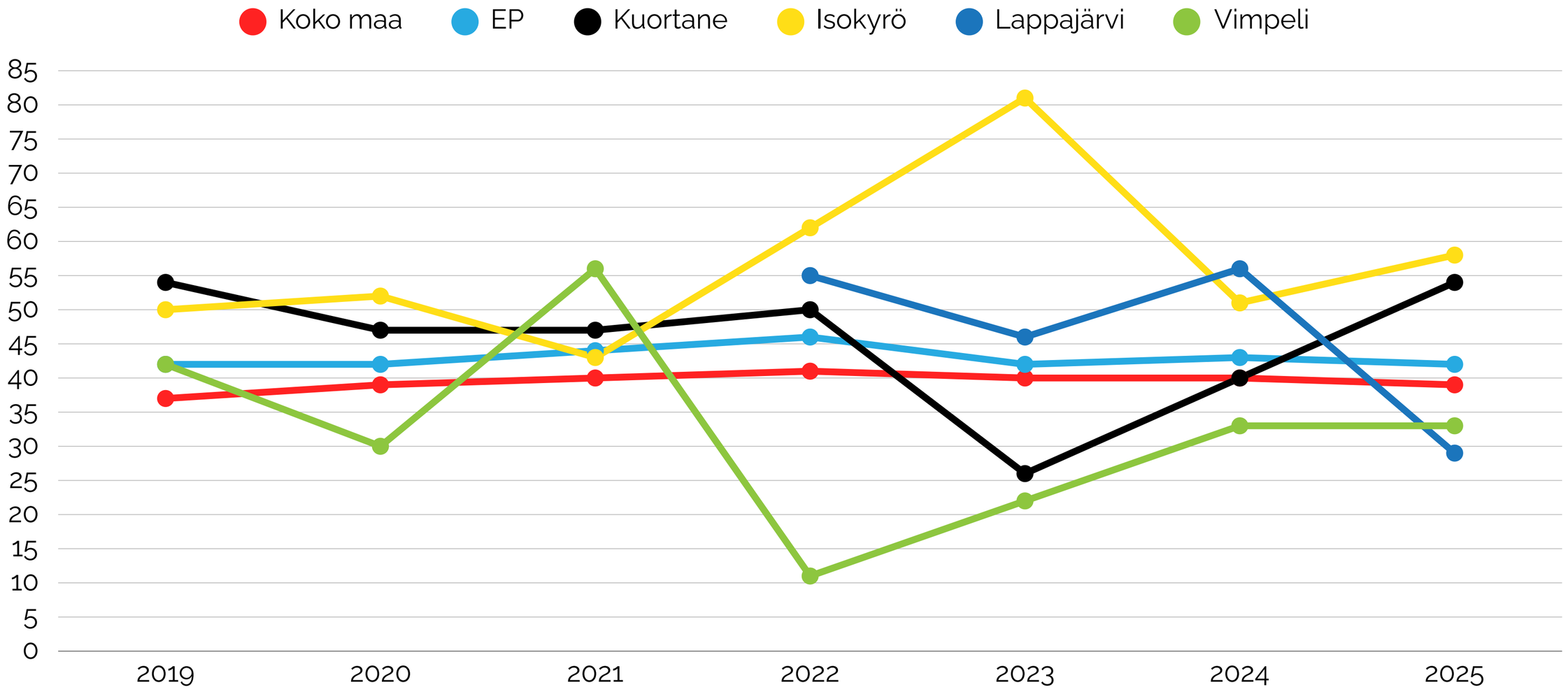
10%

Terveyttä edistäviä elintapoja

Kouluterveyskysely 2025

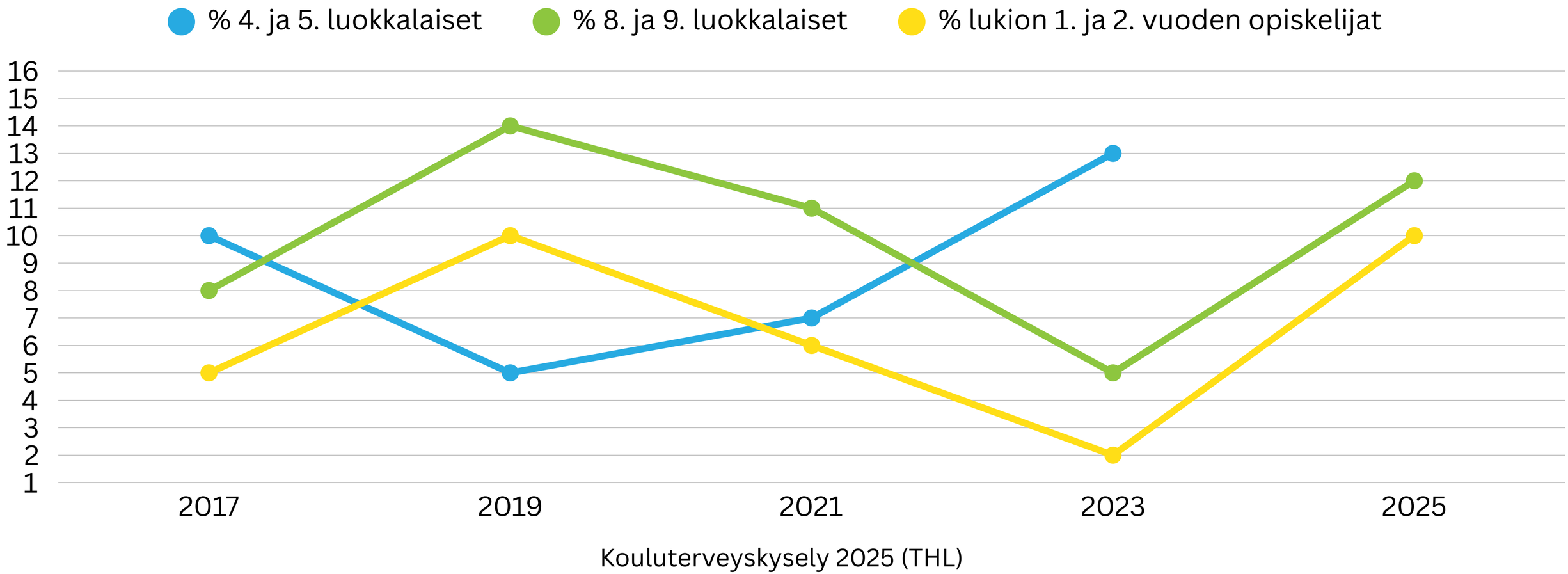
Negatiivinen suunta

% 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus). 2025 mittauksissa Kuortaneen luku 54,5%. Vertailussa ainoastaan Isokyrön alapuolella.



Kouluterveyskysely 2025 (THL)

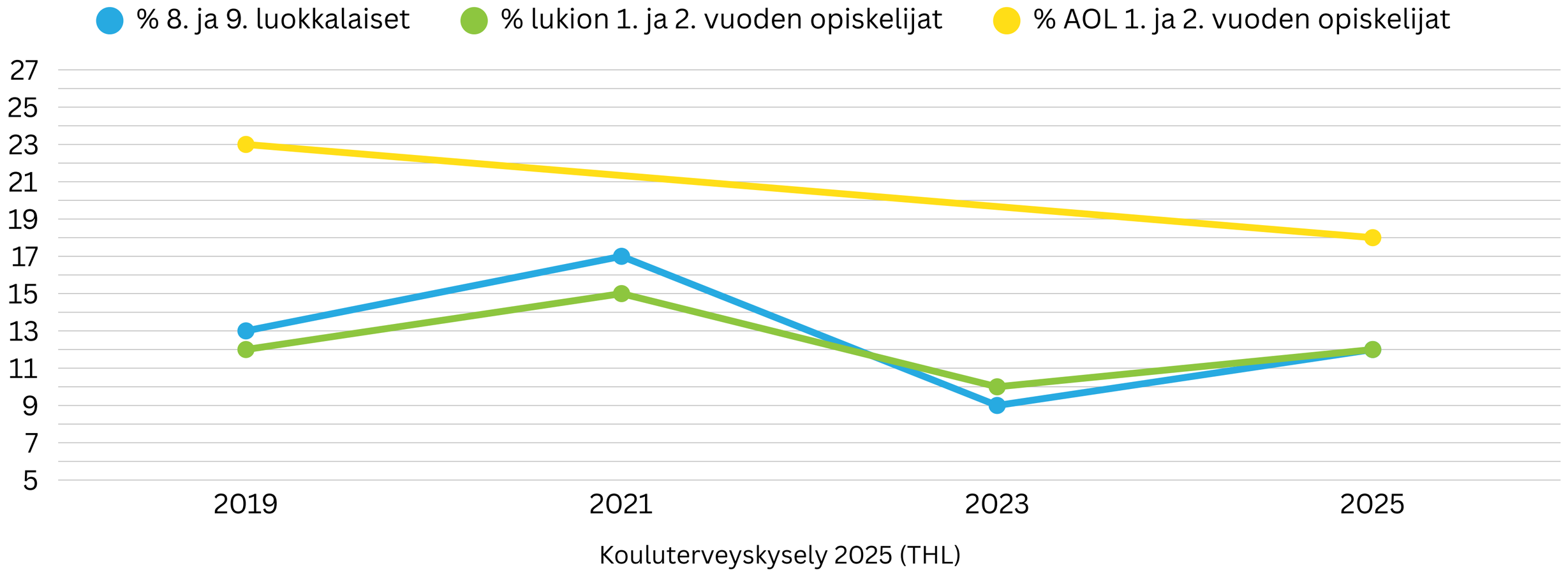
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta.



Kouluterveyskysely 2025 (THL)

Kodin savuttomuus on ensisijaisen tärkeää ja vanhempien tupakoinnin lopettamista tulee tukea neuvoloista lähtien. Oppilaitokset, urheiluseurat ja muut nuorten omat areenat ovat merkittävässä asemassa savuttomuuskulttuurin luomisessa ja ylläpitämisessä ja kokeiluihin puuttumisessa. Nuoria tulee kannustaa tupakoinnin lopettamiseen ja tukea lopettamisprosessissa, esimerkiksi opiskeluterveydenhuollossa.

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa



Kouluterveyskysely 2025 (THL)

Nuoret

P

4,1%

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, 8. ja 9.lk

L

29,9%

Ei syö koululounasta päivittäin, 8. ja 9.lk

Y

31,3%

Ylipainon yleisyys 13-16-vuotiailla

S

17,2%

Syrjäytymisriskissä olevat 18 - 24-vuotiaat

Kouluterveyskysely 2025

Nuoret

T

75%

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

K

2%

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

V

5%

Kokenut fyysistä väkivaltaa vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten taholta, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

T

5%

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

Kouluterveyskysely 2025

Nuoret

K

86%

Niukasti kasviksia sekä hedelmiä ja marjoja syövien nuorten osuus, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

R

4%

Pelaa rahapelejä viikoittain, lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

M

9%

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

M

16%

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kouluterveyskysely 2023 ja 2025

Nuoret

U

32%

Nukkuu arkisin alle 8h, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

U

29%

Nukkuu arkisin alle 8h, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

T

13%

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

T

10%

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kouluterveyskysely 2025

Nuoret

A

12%

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

K

18%

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

H

12%

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa , lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

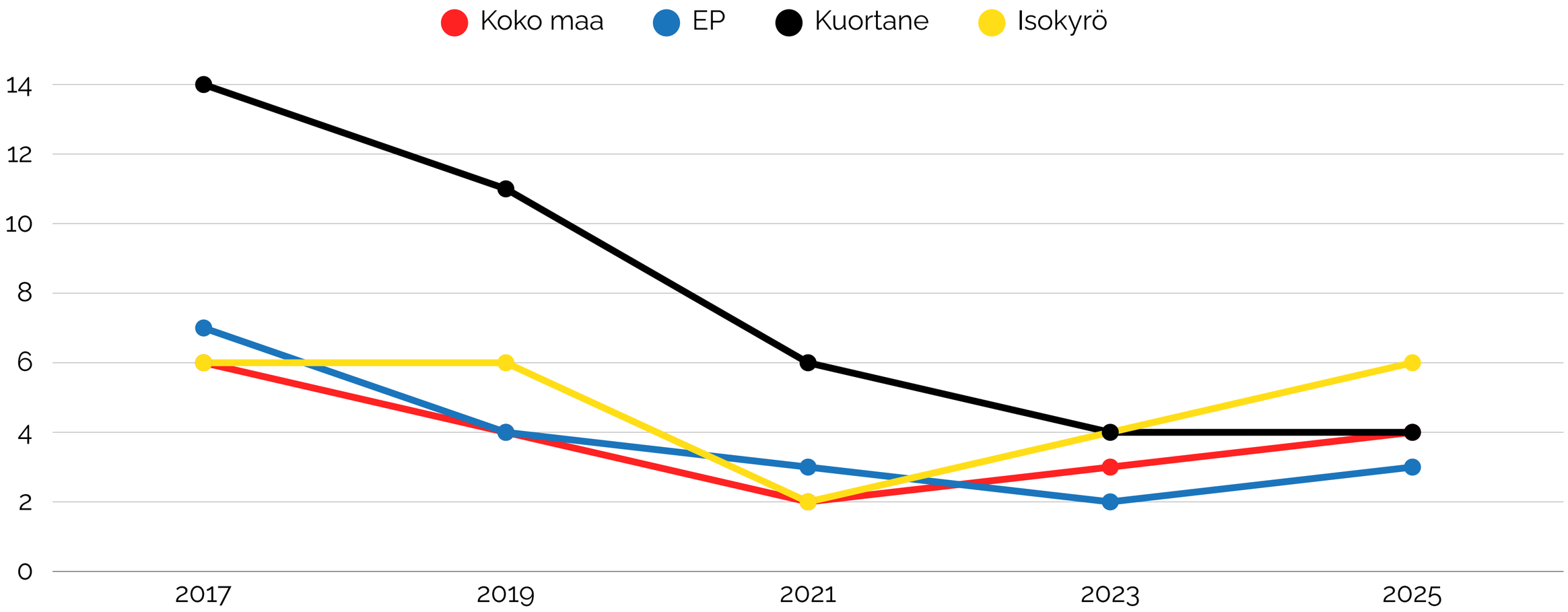
K

3%

Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kouluterveyskysely 2025

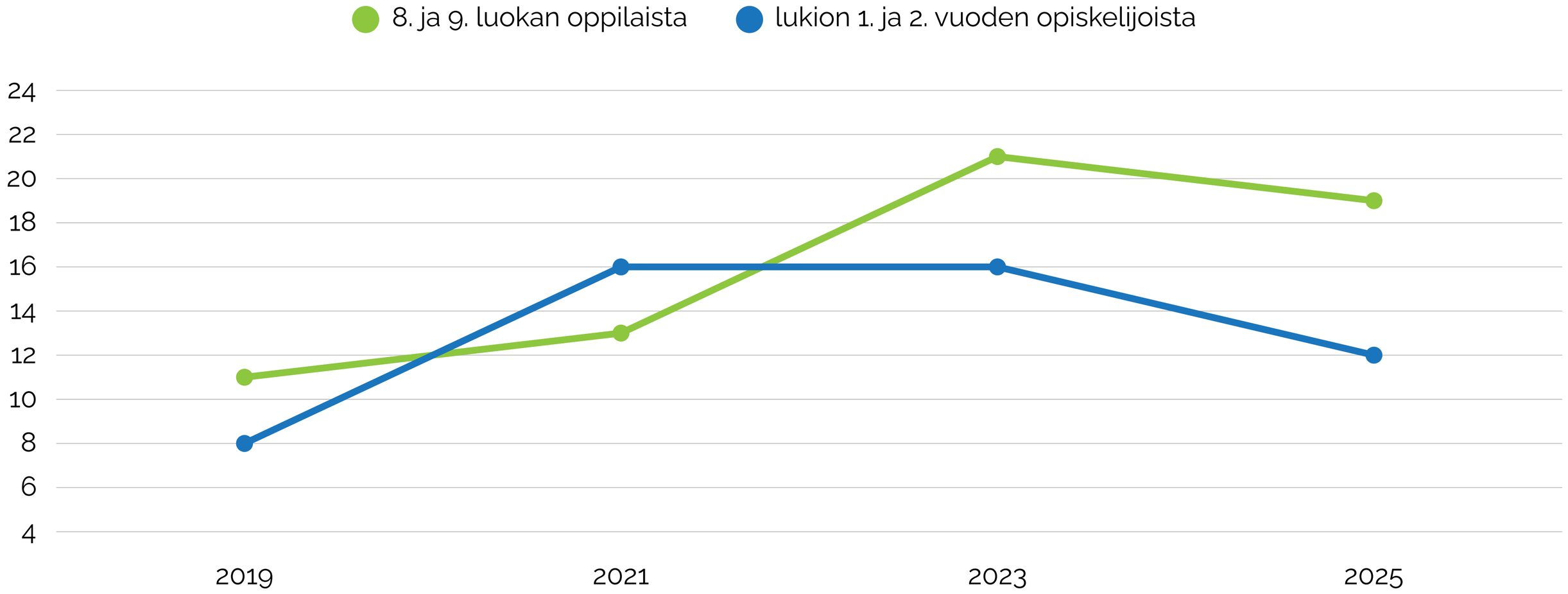
Pelaa rahapelejä viikoittain, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista



Varhain aloitettu rahapelaaminen ennakoi riskiä aikuisiän ongelmalliseen rahapelaamiseen ja kytkeytyy usein osaksi muuta riskikäyttäytymistä, kuten päihteiden käyttöä. Nuorisotyössä on huomioitava rahapelaamisen vapautuminen vuoden 2027 aikana ja tarkkailtava nuorten riskikäyttäytymistä jatkossakin.

Positiivinen suunta

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus %



Muita tunnuslukuja



81 % alle 6-vuotiaista lapsista varhaiskasvatuksessa



67 % Terveystarkastukseen sisältyy opettajan kirjallinen arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa.



kunnan kouluista tehdään kolmen vuoden välein kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastus.



33 % alueen kouluissa oppilaalle varattu yli 25min kouluruuan syömiseen

6hlö taiteen perusopetukseen osallistuneet lapset

Kuortanelaisten urheiluseurojen toimintaan osallistui vuoden 2024 aikana 290 alle 18-vuotiasta lasta ja nuorta. Näissä tilastoissa ei näy yhdistysten järjestämään liikuntatoimintaan osallistuvat lapset.

Sotkanet.

Vapaa-aikatoimen tilastot.

Yhteenveto

Kiusaamisen vähentymisen eteen tehdään päivittäin töitä koulujen arjessa. Kuortane on mukana Turvallinen Etelä-Pohjalainen koulu - hankkeessa.

Kouluissa toteutettu nuorisotyöhanke näkyy tilastoiden parantumisena.

Kotona koetun fyysisen väkivallan vähentämiseen ei ole keksitty keinoja. Kuortaneen luku on myös muista vertailukunnista korkein.

8. ja 9. luokkalaisilla sekä AOL opiskelijoilla elämään tyytyväisyys on ollut laskusuuntainen vuodesta 2019 saakka.

Liikuntapalvelut

40,78

Liikuntapaikkojen lukumäärä/ 1000 asukasta

214€/asukas

Liikuntatoimen toimintamenot

36€/asukas

Investoinnit liikuntaan

53 pistettä

Liikunnan edistämisen TEApistemäärä

67 pistettä

Kunnan järjestämät liikkumisryhmät erityisryhmille, TEApistemäärä

Sotkanet

Kulttuuripalvelut

100 pistettä

Kulttuuritoiminnan tarjoaminen kohdennetusti erilaisille ryhmille, TEA-pistemäärä.

0 %

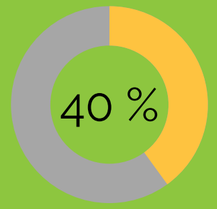
kunnan asukkaista asuu korkeintaan 20km päässä lähimmästä valtionosuutta saavasta museosta

0 %

kunnan asukkaista asuu korkeintaan 20km päässä lähimmästä valtionosuutta saavasta teatterista

6,3€/asukas

Kunnan käyttömenot ja avustukset kulttuuritoimintaan



kuntalaisista asuu 3km päässä kirjastosta

Sotkanet

Nuorisopalvelut

1,18% (149 501€)

kunnan nuorisotoimen prosenttiosuus kunnan budjetista

1,8

kunnan nuorisotoimen henkilötyövuodet yhteensä

100%

kunnan nuorisopalveluiden saatavuus kunnassa (avoin ja pienryhmätoiminta, etsivä nuorisotyö sekä nuorisotyö peruskouluissa)

Nuorisotilastot.fi

Kirjastopalvelut

Lainaajien määrä

Lainaajien määrä on ollut noususuuntainen vuodesta 2021. Vuonna 2021 lainaajia oli 1153hlö ja vuonna 2025 1243hlö.

Fyysiset käynnit

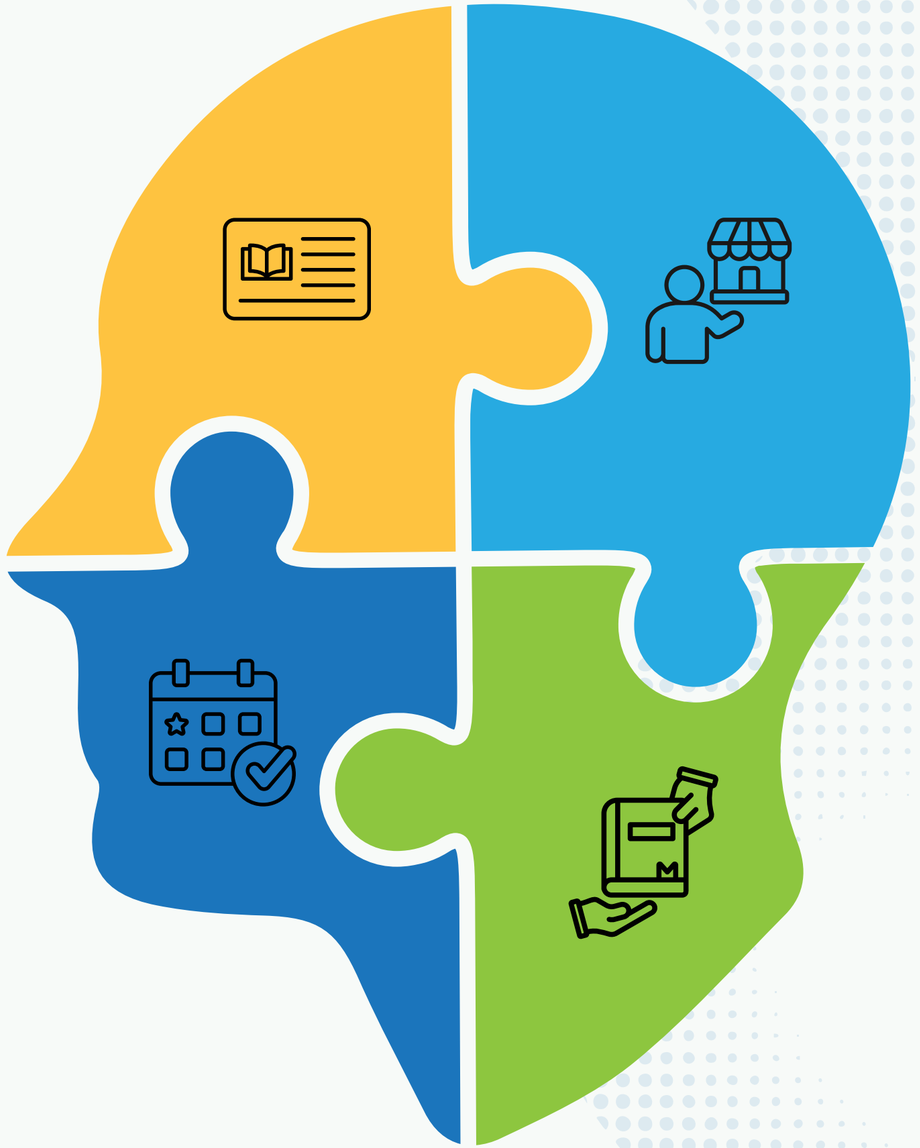
Fyysiset käynnit ovat lisääntyneet merkittävästi. Vuonna 2021 kirjastossa käytiin 18775 ja vuonna 2025 käyntejä oli 26530. Vuoden -25 luku on suurempi kuin koronaa edeltävät luvut. Samaan aikaan aukiolotunteja on lisätty 4128h → 5092h, josta omatoimikirjasto oli auki vuoden 2025 aikana 2790h.

Tapahtumat

Vuoden 2021 aikana tapahtumia järjestettiin kirjastossa 25 kertaa, vuonna 2025 tapahtumia oli 41kpl. Säännöllisiä tapahtumia ovat esimerkiksi kirjailijavierailut, kirjavinkkaukset ja kulttuurin tapahtumat, esimerkiksi muusikot.

Kokonaislainaukset

Kokonaislainauksien määrä on ollut myös vuosia noususuuntainen: vuonna 2021 lainauksia oli 51 519, kun vuonna 2025 luku oli 55 184kpl.



Suomen yleisten kirjastojen tilastot.

Liikunta-aktiivisuus

Lapsilla ja nuorilla

Suomen Mallin- hankkeessa liikuntakerhoja järjestettiin vuoden 2025 aikana 13, osallistujia oli viikkotasolla 60 hlö ja toimintatunteja kertyi vuoden aikana 167.
Liikuntatoimi järjesti vuoden 2025 aikana 66 toimintatuntia, joihin osallistui 326 henkilöä.
Vuoden 2025 aikana lapset ja nuoret ovat hyödyntäneet Kahdella eurolla liikkumaan-etua 2897 kertaa. Etu koski uimahallia ja yleisurheiluhallia.

Työikäisillä

Vuoden 2023 liikuntakyselyyn vastanneista 83% oli työikäisiä ja näistä vastanneista vain 5% ilmoitti, ettei Aikuisten liikkumisen suositus toteudu heillä miltään osin. 20% vastanneista arvioi sen toteutuvan kokonaan.
Vuoden 2025 aikana työikäiset ovat hyödyntäneet Kahdella eurolla liikkumaan -etua 10 674 kertaa. Etu koski uimahallia ja yleisurheiluhallia, sekä näiden hallien kuntosaleja.
Liikuntatoimi järjesti vuoden 2025 aikana 163 toimintatuntia ja osallistujia oli 399 henkilöä.

Ikääntyneillä

Vuoden 2025 aikana eläkeläiset hyödynsivät Kahdella eurolla liikkumaan -etua 3096 kertaa. Etu koski uimahallia ja yleisurheiluhallia, sekä näiden rakennusten kuntosaleja. Liikuntatoimi järjesti ikääntyneille kohdennettua toimintaa vuoden 2025 aikana 52h ja osallistujia oli 323 henkilöä.



Liikuntakysely 2023. Kuortaneen kunta.
Tilastot vapaa-aikatoimi ja Kuortaneen urheiluopisto.

Liikuntapaikat

Ulkoilureitit

97% 18-75-vuotiaista kuntalaisista ilmoittaa harrastavansa omatoimista ulkoilua. Kuortaneella on 33kpl liikuntareittejä, niiden yhteispituus on 261km ja km/asukas suhdeluku on 0.08. Kuortaneen tilastot ovat vertailukuntia paremmat, koska Lappajärvellä ulkoilureittejä on 16, suhdeluku 0.02, Isokyrössä 19 reittiä ja suhdeluku 0.04 ja Vimpelissä 4 reittiä, suhdeluku 0.01.

Liikuntapaikat

Liikuntakyselyyn 2023 vastanneista 90% piti Tärkeänä tai Erittäin tärkeänä sitä, että liikuntapaikat pidetään hyvässä kunnossa ja 65% mielestä liikuntapaikkojen hyvä kunto ja huolto toteutuu Hyvin tai Erinomaisesti. Lipas-tietokannan mukaan Kuortaneella on 137 liikuntapaikkaa, joka väkilukuun suhteutettuna on enemmän kuin vertailu- tai lähikunnissa. Kuortaneen suhdeluku/1000 asukasta on 41.08, kun esimerkiksi Lappajärven luku on 23.93, Isokyrön 22.00 ja Vimpelin 17.26. Kuortaneen korkea suhdeluku selittyy kunnan ja Kuortaneen urheiluopiston tiiviillä yhteistyöllä, joka mahdollistaa paremman liikuntaolosuhteiden tarjonnan. Liikunnan harrastamisen mahdollisuudet ja olosuhteet ovat Kuortaneella siis hyvässä kunnossa lähikuntiin vertailtuna ja kestävät vertailua myös valtakunnan tasolla.

Liikuntakysely 2023. Kuortaneen kunta.
Lipas-tietokanta, Jyväskylän yliopisto

Työikäiset

Liikuntapaikkojen käyntitiedot

Yleisurheilukentällä järjestettiin kesän 2025 aikana 13,5h/vko ohjattua toimintaa, josta 9h oli paikallisten urheiluseurojen toimintaa. Varauksien ulkopuolella urheilukenttä on avoimesti kaikkien käytössä, joten kentän todellisista käyttöluvuista ei ole dataa. Tapahtumia kentällä järjestettiin touko-syyskuun aikana 23 kappaletta. Näihin sisältyy ottelut, yleisötapahtumat, valmennukset, leiritykset sekä Kuortane Games.

Elintapaohjauksen toteutuminen ja kävijämäärät

Kunta on solminut vuonna 2024 kohdennettua elintapaohjausta koskevan yhteistyösopimuksen Etelä-Pohjanmaan Hyvinvointialueen kanssa. Sopimukseen on kirjattu liikuntasihteerin työaikaa 0,1htv. Vuoden 2025 aikana asiakkaita oli neljä.



Vapaa-aikatoimen tilastot.

Työikäisten ilmoittamat harrastukset.

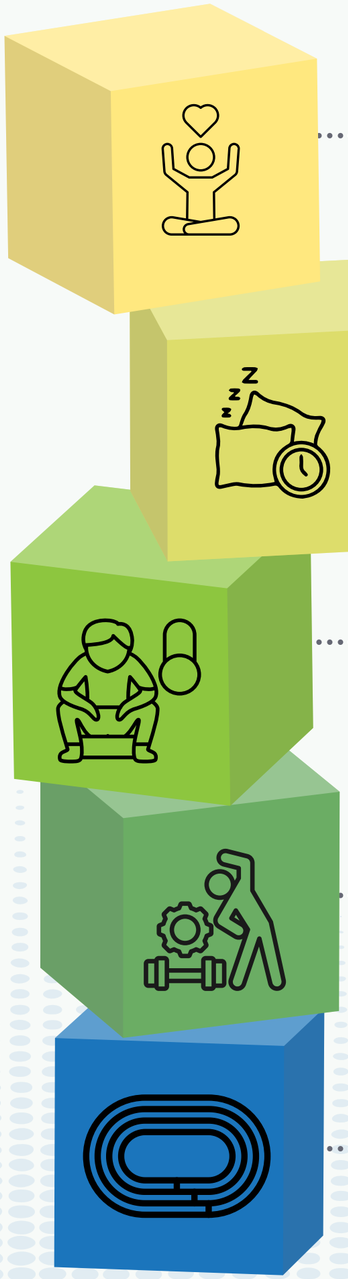
Vuoden 2023 liikuntakyselyn vastaajat ilmoittivat useimmiten harrastavansa omatoimista ulkoilua, hyötyliikuntaa, kuntosaliharjoittelua, juoksulenkkeilyä sekä ohjattua liikuntaa, kuten palloilulajeja, kamppailulajeja tai yleisurheilua.

Rajoittavat tekijät.

Kun liikuntakyselyssä 2023 kysyttiin kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta rajoittavia tekijöitä, useimmin vastauksissa nousi esiin ajanpuute, väsymyksen ja stressin kokemukset, perheeseen tai lapsiin liittyvät tekijät sekä liikuntakaverin puute.



Liikuntakysely 2023. Kuortaneen kunta



7.65

Terveydentilan oma arvio

Vastaajan oma arvio, arviointiasteikko 1-10, kysymys “Jos paras mahdollinen vointisi saisi kymmenen pistettä, mille tasolle arvioit terveytesi tällä hetkellä?”

4%

Nukkuu alle kuusi tuntia vuorokaudessa

Keskimääräinen yöunen pituus aikuisella 6-9 tunnin välillä, suositus 7-9 tuntia. (Käypä Hoito-suositus, 2020.) Univaje vaikuttaa muun muassa tarkkaavaisuuteen, muistiin, mielialaan ja asioiden hallintaan (Työterveyslaitos.fi)

18%

Yli 8h paikallaan.

Vastaajista ilmoitti viettävänsä hereillä olo ajasta yli kahdeksan tuntia passiivisesti istuen tai maaten.

26%

Riittävä arki- ja kuntoliikunnan määrä

Vastaajista arvioi nykyisen arki- ja kuntoliikunnan määränsä riittäväksi.

63%

Liikkuu Kuortanehallilla kerran viikossa tai useammin

Useimmiten käytetty sisäliikuntapaikka vastaajien keskuudessa.

Liikuntakysely 2023. Kuortaneen kunta



Rakenteellisen työttömyyden osalta Kuortaneella menee hyvin. Kuortaneen prosenttiluku 1,5% on sekä maakunnallisen (2,8%) että valtakunnallisen (4,5%) tason alapuolella ja pysynyt samalla tasolla jo useamman vuoden.



Ikävakioitu sairastavuusindeksi on Kuortaneella pienoisessa nousussa (95,3 → 98,3), mutta edelleen koko maan tason (100,0) alapuolella ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kunnista kolmanneksi pienin. Koska sairastavuusindeksi kuvaa kymmenen erilaisen sairauden yleisyyttä alueen väestössä, on sen seuraaminen oleellinen kuvaus ennaltaehkäisevien toimenpiteiden tarpeesta, sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden käytöstä.

THL.

Ikääntyneet

Prosenttiluvut ovat koko maakunnan lukuja. Kuntakohtaista tilastotietoa ei ole saatavilla.

K

19,3%

500 metrin matkan kävelemisessä suuria vaikeuksia, 65 vuotta täyttäneet

E

51,1%

Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus, 65 vuotta täyttäneet

A

26,7%

Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C), 65 vuotta täyttäneet

Y

22,4%

Yksinäisyydestä kärsivien asukkaiden osuus lakisääteisissä iäkkäiden palveluissa

T

48,3%

Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus, 65 vuotta täyttäneet

Sotkanet. 2025.

Yksinasuvien 75 vuotta täyttäneiden lukumäärä on Kuortaneella laskussa (42,8% → 41,5%), mutta omaishoidon tuella kotona hoidettavien 75 vuotta täyttäneiden määrä on pysynyt samana. Koska väestöennuste näyttää, että ikääntyneiden kuortanelaisten määrä on tulevina vuosina noususuuntainen, täytyy ikäihmisten palveluihin panostaa jatkossakin.



Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65-vuotta täyttäneillä kuortanelaisilla ovat olleet nousussa jo muutaman vuoden ajan. Kaatumisia ja putoamisia voidaan ehkäistä useilla keinoilla jo kunta tasolla, kuten huolehtimalla ulkoalueiden kunnossapidosta, sekä ylläpitämällä ikäihmisten toimintakykyä.

THL.

Maahanmuutto ja kotoutuminen

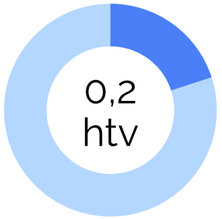


Kuortaneella toteutetaan maahanmuuttajien kotoutumista edistävää työtä matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluina riippumatta maahantulon syystä tai maassaoloajasta. Ohjausta ja neuvontaa tarjotaan kaikilla elämän osa-alueilla, kuten asumiseen, työllistymiseen, koulutukseen, hyvinvointiin sekä kunnan palveluihin liittyvissä asioissa.

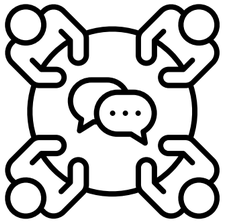
Ohjausta on saatavilla suomeksi, englanniksi, venäjäksi ja ukrainaksi sekä tulkkauspalveluiden avulla myös muilla kielillä. Kunnan peruspalvelut ovat helposti saavutettavia ja lähellä kuntalaisia, ja maahanmuuttokoordinaattorin tuella palveluihin hakeutuminen sekä niihin kiinnittyminen on sujuvaa. Lisäksi Kuortaneella järjestetään kansalaisopiston toimesta suomen kielen koulutusta, joka tukee kotoutumista ja arjen osallisuutta.

Kotoutumista edistävän toiminnan koordinoinnista vastaa maahanmuuttokoordinaattori yhteistyössä kunnan eri toimialojen sekä alueellisten verkostojen kanssa. Kuortaneella toimii myös maahanmuuttotoimikunta. Yhteistyötä tehdään aktiivisesti muun muassa Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskuksen maahanmuuttajafoorumissa, Etelä-Pohjanmaan maahanmuuttokoordinaattoriverkostossa sekä Kuntaliiton maahanmuuttoverkostossa.

Muita nostoja



Liikuntasihteerin työtehtäviin kuuluu hyvinvointikertomustyö, sekä vuosittainen raportointi. Osallistuttu alueellisen kertomuksen työstöön ja lausuntoihin.



Kunnan Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen - työryhmä tapaa säännöllisesti. Työryhmässä kunnan viranhaltijoita poikkihallinnollisesti, sekä hyvinvointialueen edustaja, esimerkiksi opiskeluhuollosta.



75 TEAviisari pistettä

avustukset voittoa tavoittelemattomille yhteisöille 30€/asukas.



Nuoriso- ja kulttuurisihteeri vastaa yhdistysyhteistyöstä. Vuorovuosina järjestetään kumppanuuspöytä ja kylien asukastilaisuudet, joissa mukana kunnan viranhaltijoita poikkihallinnollisesti. Näiden lisäksi kunnan omistamat tilat ovat maksuttomasti käytettävissä paikkakunnan yhdistyksille ja yrityksille.

KUORTANE
Elämisen hehkua

Hyvinvointisuunnitelma

2026-2029

Tavoitteet ja toimenpiteet 2026-2030

Strateginen työskentely, kirjaaminen ja tiedottaminen

1. Seurataan asukkaiden hyvinvointia sekä elintapoja ja muutoksista raportoidaan hyvinvointikertomuksen seurantaraportissa

Vastuu: Liikuntasihteeri
Suunnitellut toimenpiteet: Asukaskysely liikunta- ja terveystottumuksista toteutetaan joka toinen vuosi sekä sähköisenä että paperisena ja kyselyn tuloksista raportoidaan hyvinvointikertomuksen seurantaraportissa.
Arviointimittari: Asukaskysely joka toinen vuosi, seurantaraportin hyväksyminen

2. Parannetaan lasten ja nuorten huomiointia heitä koskevissa päätöksissä

Vastuu: Nuoriso- ja kulttuurisihteeri
Suunnitellut toimenpiteet: Järjestetään lasten kyselytunti valtuutetuille sekä tiivistetään lapsiparlamentin ja nuorisovaltuuston yhteistyötä kunnan päätöksenteossa.
Arviointimittari:

Osallisuus, osallistaminen ja yhteistyö



1. Edistetään kuntalaisten osallistumisen mahdollisuuksia.

Vastuu: Johtoryhmä
Suunnitellut toimenpiteet: Kehitetään osallistavaa budjetointia enemmän kuntalaisten toiveita vastaavaksi ja tavoittavammaksi, sekä järjestetään säännöllisesti asukasiltoja.
Arviointimittarit: Äänestäneiden suhteellinen osuus vuositasolla.

2. Kehitetään yhteistyötä kunnan ulkopuolisten tahojen kanssa.

Vastuu: Kunnanjohtaja, elinkeinovastaava, nuoriso- ja kulttuurisihteeri, liikuntasihteeri
Suunnitellut toimenpiteet: Säännölliset tapaamiset yritysten, yhdistysten, seurakunnan ja urheiluopiston toimijoiden kanssa. Yhteistyö retkien, tapahtumien ja viestinnän saralla.
Arviointimittarit: Yhteistyössä toteutuneet tapahtumat ja tapaamiset vuoden aikana, TEAviisarin pisteet.

3. Edistetään kuntalaisten vaikuttamisen mahdollisuuksia.

Vastuu: Johtoryhmä
Suunnitellut toimenpiteet: Parannetaan asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia, esimerkiksi asukasraateja lisäämällä ja kehittämällä.
Arviointimittari: Tapaamisten määrä ja osallistujien suhteellinen osuus.

4. Parannetaan maahanmuuttajien kotoutumista ja harrastuksiin osallistumista.

Vastuu: Maahanmuuttokoordinaattori
Suunnitellut toimenpiteet: Parannetaan sisäistä viestintää olemassa olevista palveluista ja tarjotaan harrastamisen ja osallistumisen mahdollisuuksia.
Arviointimittarit: Maahanmuuttajien koettu tyytyväisyys palveluihin.



Lapset ja nuoret



1. Tehdään töitä ahdistuneisuuden ja kiusaamisen vähentämiseksi.

Vastuu: Rehtorit, opiskeluhuoltoryhmä ja nuoriso- ja kulttuurisihteeri
Suunnitellut toimenpiteet: Yhteisölliset tapahtumat ja tilaisuudet kouluilla, yhteistyön edelleen kehittäminen hyvinvointialueen kanssa, kiusaamisen vastaisen työn jatkuminen.
Arviointimittarit: Kouluterveyskyselyn tulokset ja hyvinvointialueen tarjoamat palvelut.

2. Vähennetään koululaisten ja lukiolaisten päihteiden käyttöä.

Vastuu: Nuoriso- ja kulttuurisihteeri, rehtorit ja opiskeluhuoltoryhmä
Suunnitellut toimenpiteet: Neljä kertaa vuodessa päihdevalistuksen teemailtoja nuorisotiloissa, teematempauksia kouluilla, sekä vierailevia puhujia oppitunneille.
Arviointimittari: Kouluterveyskyselyn tulokset ja tapahtumien määrä.

3. Edistetään lasten ja nuorten terveellisiä elintapoja.

Vastuu: Rehtorit, nuoriso- ja kulttuurisihteeri ja opiskeluhuoltoryhmä.
Suunnitellut toimenpiteet: Aamu- ja välipalakokeiluja kouluihin, vanhempainiltoihin tietoiskuja (ravitsemus, liikunta, ruutuaika)
Arviointimittari: Kouluterveyskyselyn tulokset.

4. Ylläpidetään ja edistetään lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia, sekä huomioidaan toiminnassa erityislapset.

Vastuu: Liikuntasihteeri, vapaa-aikasihteeri sekä nuoriso- ja kulttuurisihteeri.
Suunnitellut toimenpiteet: Tarjotaan monipuolisia ja maksuttomia harrastusmahdollisuuksia.
Arviointimittarit: Toimintatuntien määrä vuositasolla sekä osallistujien prosentuaalinen määrä suhteutettuna väkilukuun.

5. Tarjotaan nuorille palveluita opiskelujen, työllistymisen sekä ammatinvalinnan tueksi.

Vastuu: Vapaa-aikasihteeri
Suunnitellut toimenpiteet: Ylläpidetään Ohjaamon verkostoja ja palveluita, sekä tehdään yhteistyötä muiden alueen toimijoiden kanssa.
Arviointimittari: Toimintatuntien määrä vuositasolla sekä osallistujien prosentuaalinen määrä suhteutettuna väkilukuun.

6. Nostetaan kouluruokaa syövien määrää.

Vastuu: Rehtorit
Suunnitellut toimenpiteet: Kuullaan lasten ja nuorten palautetta kouluruuan maistuvuudesta ja tiivistetään yhteistyötä Kokkaamon kanssa.
Arviointimittari: Kouluterveyskysely.

Työikäiset



1. Huolehditaan yrittäjien jaksamisesta.

Vastuu: Elinkeinovastaava
Suunnitellut toimenpiteet: Järjestetään yrittäjille kohdennettuja tilaisuuksia.
Mittari: Tilaisuuksien määrä, koettu hyvinvointi ja osallistuneiden suhteellinen osuus.

2. Tarjotaan liikuntaneuvontaa kuntalaisille.

Vastuu: Liikuntasihteeri
Suunnitellut toimenpiteet: Kohdennetun elintapaohjauksen lisäksi tarjotaan liikuntaneuvontaa kuntalaisille.
Mittari: Asiakkuudet vuositasolla.

3. Parannetaan matalan kynnyksen palveluiden saatavuutta.

Vastuu: Liikuntasihteeri, nuoriso- ja kulttuurisihteeri
Suunnitellut toimenpiteet: Kehitetään avoimia liikuntapalveluita ja -paikkoja, sekä tarjotaan monipuolisia harrastusmahdollisuuksia.
Mittari: Liikuntakysely, toimintatunnit, osallistuneiden suhteellinen osuus

Ikääntyneet



1. Ehkäistään ikääntyneiden kaatumisia ja putoamisia

Vastuu: Tekninen toimi ja liikuntasihteeri
Suunniteltu toimenpide: Ulkoalueiden kunnossapidosta huolehtiminen, ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitäminen yksilöneuvonnalla ja ryhmätoiminnalla.
Mittari: Kaatumisten ja putoamisten aiheuttamien hoitojaksojen kääntyminen laskuun (Sotkanet), kunnan omat tilastot.

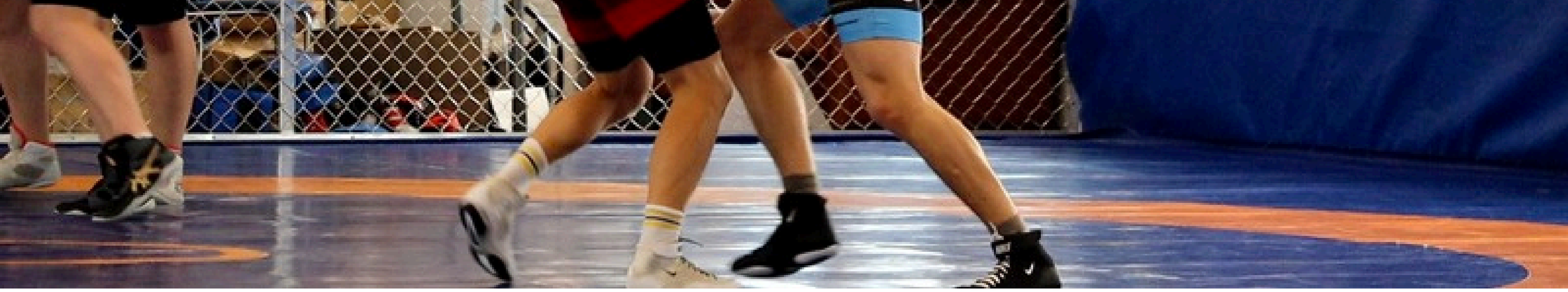
2. Tuetaan ikääntyneiden osallisuutta ja hyvinvointia.

Vastuu: Kulttuuri- ja nuorisosihteeri, liikuntasihteeri
Suunnitellut toimenpiteet: Järjestetään monipuolista ryhmämuotoista toimintaa ja tiivistetään yhteistyötä yhdistysten kanssa.
Mittari: Kunnan omat tilastot



3. Vahvistetaan vanhus- ja vammaisneuvoston kuulemista heitä koskevissa päätöksissä.

Vastuu: Nuoriso- ja kulttuurisihteeri
Suunnitellut toimenpiteet:
Mittari:



Kuortane - Liikuttavan hyvää arkea

